

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU – 4114-03-07/2013

I/13/005

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

ul. Okopowa 7, 20-022 Lublin

T +48 81 461 31 20, F +48 81 461 31 11

llu@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-112, 20-001 Lublin 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	I/13/005 - Zarządzanie ruchem na drogach powiatowych i gminnych.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontroler	Piotr Kwaśniak, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 85571 z dnia 12 marca 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe w Łęcznej, Al. Jana Pawła II 95a, 21-010 Łęczna
Kierownik jednostki kontrolowanej	Adam Niwiński, Starosta Powiatu Łęczyńskiego od 25 listopada 2005 r. (dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Organ zarządzający ruchem w odniesieniu do dróg powiatowych prawidłowo realizował większość zadań wynikających z rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem². Rozpatrywanie projektów organizacji ruchu odbywało się bez zbędnej zwłoki. Zatwierdzone projekty organizacji ruchu przechowywane były zgodnie z ww. rozporządzeniem. Organ zarządzający ruchem prawidłowo realizował obowiązek przeprowadzania analiz istniejących organizacji ruchu w zakresie bezpieczeństwa na drogach powiatowych oraz obowiązek przeprowadzania kontroli wykonania zadań technicznych wynikających z realizacji zatwierdzonego projektu organizacji ruchu. Nie stwierdzono przypadków zatwierdzenia organizacji ruchu przez niewłaściwy organ.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na:

- nieprzeprowadzeniu analiz istniejących organizacji ruchu na drogach gminnych w zakresie bezpieczeństwa ruchu i jego efektywności w latach 2009 – 2012,
- nieopiniowaniu geometrii drogi w projektach budowlanych,
- zatwierdzeniu 70 niekompletnych projektów organizacji ruchu,
- nieinformowaniu zarządów dróg gminnych o utracie ważności zatwierdzonych organizacji ruchu,

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz. U. Nr 177, poz. 1729 – dalej określane jako: rozporządzenie MI.

- nieobjęciu kontrolami, o których mowa w § 12 ust. 5 rozporządzenia MI, znaków drogowych oraz urzędzeń bezpieczeństwa ruchu na drogach gminnych powiatu, dla których Starosta jest organem zarządzającym ruchem.

Opis stanu
faktycznego

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Terminowość zatwierdzania projektów organizacji ruchu oraz prowadzenie analiz organizacji bezpieczeństwa ruchu na drogach powiatowych i gminnych

1. W okresie objętym kontrolą złożono ogółem 375 projektów stałej i czasowej organizacji ruchu:

W roku 2008 - 13 projektów zmiany stałej organizacji ruchu i 52 projekty czasowej organizacji ruchu, w 2009 r. 17 i 54 projekty, 2010 r. - 14 i 60, w 2011 r. 10 i 62, a w roku 2012 r. 18 projektów zmiany stałej organizacji ruchu i 75 projektów czasowej organizacji.

(dowód: akta kontroli, str. 6)

2. W latach 2008 – 2012 projekty stałej organizacji ruchu składały:

- zarządy dróg – 32, organ zarządzający ruchem – 1, przedsiębiorcy – 6, organizacja turystyczna – 1, jednostki do których prowadziły wyjazdy – 5 oraz osoby realizujące zamówienia tych jednostek – 4.

(dowód: akta kontroli, str. 6)

3. Organ zarządzający ruchem prowadził, w latach 2008-2012, analizy istniejących organizacji ruchu w zakresie bezpieczeństwa ruchu i jego efektywności na drogach powiatowych, na drogach gminnych natomiast jedynie w 2008 r. Stanowi to naruszenie § 2 ust. 1, pkt 1, lit. g) rozporządzenia MI. W zakresie braku analiz Starosta wyjaśnił, że analizy na drogach gminnych prowadzone były do 2008 r. włącznie, brak kontynuacji wynikał z braku kadr i środków finansowych.

(dowód: akta kontroli, str. 7-9, 212, 251-267)

Sporządzając ww. analizy korzystano z danych Sekcji Ruchu Drogowego Komendy Powiatowej Policji w Łęcznej (dalej: KPP). Zgodnie z kartami zdarzenia drogowego w:

- 2008 r. było 85 kolizji i wypadków w których 6 osób zostało rannych;
- 2009 r. 81 kolizji i wypadków w których 3 osoby zginęły a 11 zostało rannych;
- 2010 r. 75 kolizji i wypadków w których 5 osób zginęło a 8 rannych.

W podsumowaniu analiz podawano, że „stan nawierzchni i oznakowania nie był przyczyną zaistniałych wypadków drogowych”.

(dowód: akta kontroli, str. 11-15, 233-238)

Analizę istniejących organizacji ruchu na drogach powiatowych w latach 2011-2012 prowadzono na podstawie „Metodyki do opracowania analizy i oceny organizacji ruchu w zakresie bezpieczeństwa ruchu i jego efektywności” wydanej przez Wydział Infrastruktury Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie (dalej: LUW) reprezentujący organ sprawujący nadzór nad zarządzaniem ruchem. W roku 2011

na drogach powiatowych miało miejsce 109 kolizji i wypadków, w których rannych zostało 8 osób, a roku 2012 odpowiednio 71, w których 2 osoby zginęły, a 15 zostało rannych. W analizach za 2011 r. i 2012 r. podano, że na drogach powiatowych nie występuje koncentracja zdarzeń drogowych, zatem nie ma tam miejsc i odcinków niebezpiecznych – „czarnych punktów”.

(dowód: akta kontroli, str. 16-24)

4. W okresie objętym kontrolą postępowania dotyczące zatwierdzenia projektów stałej i czasowej organizacji ruchu prowadzono terminowo, zgodnie z art. 35 kpa.

(dowód: akta kontroli, str., 231-232, 285, 369-375)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Starosta jako organ zarządzający ruchem nie prowadził analiz istniejących organizacji ruchu na drogach gminnych w zakresie bezpieczeństwa ruchu i jego efektywności w latach 2009-2012, co naruszało postanowienia § 2 ust. 1, pkt 1, lit. g) rozporządzenia MI.

(dowód: akta kontroli, str. 7-9, 212, 251-267)

Ocena
częstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości³ działalność skontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

2. Prowadzenie ewidencji i kompletność projektów organizacji ruchu

Opis stanu
faktycznego

1. W ewidencji zatwierdzonych projektów organizacji ruchu za lata 2008-2012 wpisywano: numer kolejny projektu, numer drogi lub nazwę ulicy, jednostkę składającą projekt organizacji ruchu, charakter organizacji ruchu (stała, czasowa), datę zatwierdzenia projektu, termin, w którym powinna zostać wprowadzona zatwierdzona organizacja ruchu, rzeczywisty termin wprowadzenia nowej lub zmiany istniejącej organizacji ruchu oraz przewidywany termin przywrócenia poprzedniej organizacji ruchu - w przypadku czasowych zmian organizacji ruchu. W ewidencji nie wpisywano, wymaganego w § 9, ust 2, pkt 2) rozporządzenia MI kilometrażu drogi. Starosta wyjaśnił, że nie wszystkie drogi powiatowe posiadają kilometraż. W celu ujednoczenia prowadzonej ewidencji zatwierdzonych projektów organizacji ruchu podajemy ciąg drogi z określeniem miejscowości co służy lokalizacji.

(dowód: akta kontroli, str. 7-10, 25, 30, 50, 54, 68, 85, 91, 252)

Termin wprowadzenia zatwierdzonej stałej organizacji ruchu Starosta ustalał w przedziale od roku do 5 lat, od daty zatwierdzenia projektu. Wyjaśniając przyczyny ustalania różnych terminów Starosta podał, że termin wprowadzenia zatwierdzonej czasowej organizacji ruchu był zróżnicowany w zależności od terminu wykonywania robót, których organizacja dotyczyła.

(dowód: akta kontroli, str. 127, 128, 130, 142-143, 147, 159, 183, 212, 239, 240, 251)

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen częściowych w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna

2. W latach 2008-2012 przechowywano 374 zatwierdzone projekty organizacji ruchu dróg gminnych i powiatowych. Objętych analizą 209 zatwierdzonych stałych i czasowych organizacji ruchu posiadało określony termin ich wprowadzenia.

(dowód: akta kontroli, str. 213-229)

W 55 objętych analizą zatwierdzonych organizacjach z lat 2008-2012 stwierdzono, że w:

- 22 przypadkach nie załączono planu orientacyjnego w skali od 1:10.000 do 1:25.000,
- 7 - nie załączono opisu technicznego,
- 42 - nie podpisał projektów projektant lub nie opatrzone ich jego nazwiskiem.

Powyższe elementy projektów organizacji ruchu wymagane są postanowieniami § 5 ust 1, rozporządzenia MI.

W sprawie zatwierdzenia tych projektów organizacji ruchu, pomimo braków, Starosta wyjaśnił, że w sprawie:

- 22 planów orientacyjnych – miejsce lokalizowano na podstawie mapy sytuacyjnej, co nie wpływało na bezpieczeństwo ruchu, ponieważ bardziej istotny w tym aspekcie plan sytuacyjny był zawierany w projektach,
- braku siedmiu opisów technicznych – nie wpływało to na bezpieczeństwo ruchu,
- braku 42 podpisów – nie wpływało to na bezpieczeństwo ruchu, a za projekt odpowiada faktycznie Inwestor.

Ponadto wyjaśnił, że odsyłanie projektów w celu uzupełniania przesunąłoby realizację na późniejszy termin, a być może uniemożliwiło wykonanie.

(dowód: akta kontroli, str. 212-229, 252)

3. Wszystkie objęte kontrolą NIK projekty uproszczone (nr: ZDP-7121/51/11, ZDP-7121/62/11, ZDP-7121/63/11, ZDP-7121/64/11, ZDP-7121/65/11, ZDP-7121/66/11. zawierały elementy wymagane w § 5 ust. 2 rozporządzenia MI.

(dowód: akta kontroli, str. 184-194, 377)

Do przedstawionych do zatwierdzenia projektów organizacji ruchu dołączone były opinie: komendanta wojewódzkiego Policji - w przypadku projektu obejmującego drogę krajową lub wojewódzką i komendanta powiatowego Policji - w przypadku projektu obejmującego drogę powiatową.

(dowód: akta kontroli, str. 132, 134, 145, 149, 153, 185,186,195, 201)

4. W przypadku, gdy jednostką składającą projekt organizacji ruchu nie był zarząd drogi do projektu tego załączana była opinia:

- zarządu dróg powiatowych w przypadku dróg powiatowych,
- wójta lub burmistrza w przypadku dróg gminnych.

(dowód: akta kontroli, str. 145, 153, 183, 185-186, 194-195, 210-211,)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W 55 projektach organizacji ruchu (na 209 poddanych analizie) zatwierdzonych przez Starostę (stałych i czasowych) brakowało ogółem 71 elementów, takich jak: plan orientacyjny lub sytuacyjny, właściwa skala tych planów, opis techniczny czy nazwisko/podpis projektanta, co naruszało postanowienia § 5 ust 1, rozporządzenia MI.

(dowód: akta kontroli, str. 212-229, 252)

**Ocena
częstkowa**

Opis stanu
faktycznego

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonej nieprawidłowości działalność skontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

3. Weryfikacja projektów organizacji ruchu przed zatwierdzeniem

1. Wszystkie zbadane zatwierdzone projekty organizacji ruchu (13 z 2008 r., 17 z 2009 r., 14 z 2010 r., 72 z 2011 r. i 93 z 2012 r.) opatrzone uwagami, które dotyczyły wykonania znaków drogowych w technologii filii odblaskowej i ustawienia bądź usunięcia odpowiednich znaków.

(dowód: akta kontroli, str. 127, 128, 130, 143, 151, 158-159, 184, 190, 213-229)

2. W latach 2009 – 2010 Starosta odesłał wnioskodawcom dwa projekty stałej organizacji ruchu w celu wprowadzenia poprawek (sprawy: ZDP-5446/6s/09 i ZDP-5446/63s(33s)/10). Po wprowadzeniu ich projekty te zatwierdzono. Nie wystąpiły przypadki odrzucenia projektu organizacji ruchu przez Starostę.

(dowód: akta kontroli, str. 25-104, 213-229, 128-129, 143-144, 231)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

**Ocena
częstkowa**

Opis stanu
faktycznego

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność skontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

4. Realizacja innych obowiązków związanych z zarządzaniem ruchem

1. W latach 2008-2012 w Starostwie zatwierdzono w wydanych pozwoleniach na budowę 20 projektów budowlanych (2 w 2008 r., 8 w 2009 r., 3 w 2010 r., 5 w 2011 r., 2 w 2012 r.) oraz dołączono 11 projektów do zgłoszeń robót drogowych (3 w 2008 r., 1 w 2009 r., 2 w 2010 r., 3 w 2011 r., 2 w 2012 r.). Przyjęto również 50 zgłoszeń do których nie załączano projektu budowlanego.

W § 3 ust. 1, pkt. 6) rozporządzenia MI ustalono, że: organ zarządzający ruchem w szczególności opiniuje geometrię drogi w projektach budowlanych. W Starostwie nie sporządzano opinii dotyczących geometrii dróg zawartej w projektach budowlanych dotyczących robót drogowych, nie zlecano również wykonania tych opinii osobom spoza Starostwa. Nie odnoszono się również do tego zagadnienia na piśmie przed wydaniem pozwolenia na budowę lub przyjęciem zgłoszenia do którego załączony był projekt budowlany.

Naczelnik Wydziału Budownictwa, Rolnictwa i Ochrony Środowiska wyjaśnił, że *projektant posiadający uprawnienia budowlane z zakresie projektowania w specjalności drogowej jest zobowiązany do stosowania się do przepisów Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich*

usytuowanie⁴ (m.in.: § 1 ust. 3, §§ 21 – 24 które określają geometrię dróg, tj. wymagane i dopuszczalne poprzeczne nachylenia na łukach), przy sporządzaniu projektu budowlanego i ponosi za to pełną odpowiedzialność. Potwierdza to złożeniem oświadczenia o sporządzeniu projektu budowlanego zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej. Projekt budowlany podlega sprawdzeniu przez sprawdzającego posiadającego uprawnienia budowlane z zakresie projektowania w specjalności drogowej, który także składa stosowne oświadczenie.

Ponadto organ administracji architektoniczno-budowlanej przed zatwierdzeniem projektu budowlanego i wydaniem pozwolenia na budowę ma obowiązek sprawdzić zgodność projektu zagospodarowania działki lub terenu z przepisami, w tym techniczno – budowlanymi. Dla dróg powiatowych (i wyższych), w decyzji pozwolenie na budowę zobowiązuje się inwestora do ustanowienia inspektora nadzoru inwestorskiego, posiadającego uprawnienia budowlane w zakresie wykonawstwa w specjalności drogowej, celem kontroli jakości robót, zgodności z projektem budowlanym i innymi przepisami. Naczelnik podał również, że „wobec wyżej opisanej procedury i kilkukrotnej weryfikacji projektu, m.in. pod kątem spełnienia warunków technicznych, w tym parametrów dotyczących pochylenia jezdni na łukach i odcinkach prostych, skrzyżowaniach, węzłach, itp., a więc geometrii drogi oraz to, że ten sam organ opiniuje i następnie zatwierdza projekt budowlany – zatwierdzenie projektu budowlanego należy rozumieć i traktować jako równoczesne pozytywne zaopiniowanie projektu”.

(dowód: akta kontroli, str. 107-109, 268-269)

W regulaminie organizacyjnym Starostwa Powiatowego w Łęcznej w zakresach działania:

- Wydziału Budownictwa, Architektury, Rolnictwa i Ochrony Środowiska,
- Wydziału Komunikacji, Transportu i Dróg Publicznych

oraz zakresach czynności pracowników tych wydziałów i Zarządu Dróg Powiatowych w Łęcznej (dalej: ZDP) nie określono obowiązku opiniowania parametrów geometrii dróg.

(dowód: akta kontroli, str. 377-379)

2. Organizację ruchu na skrzyżowaniach dróg gminnych z drogą wojewódzką (nr 820) zatwierdzał organ zarządzający ruchem na drogach wojewódzkich, a z drogą krajową (nr 82) organ zarządzający ruchem na tej kategorii dróg publicznych. Organy te opiniowały także objazdy prowadzone m.in. drogami wojewódzkimi i krajowymi

(dowód: akta kontroli, str. 145-146, 156-157, 203-204)

3. Starosta wnioskował w 2011 r. do Zakładu Linii Kolejowych Lublin PKP PLK S.A. o prawidłowe wykonanie niebezpiecznego przejazdu kolejowego przy przejeździe kolejowym kategorii „D” w km 203,830 linii kolejowej Warszawa – Dorohusk (skrzyżowanie z drogą powiatową nr 2025 L). W roku 2010 wnioskowano do Prezesa Lubelskiego Węgla Bogdanka S.A. o wymianę nawierzchni na przejeździe kolejowym w m. Nadrybie w ciągu drogi powiatowej nr 1716, a w 2012 r. do Zarządu Dróg Wojewódzkich w Lublinie o ustawienie lustra drogowego (U-18b) na

⁴ Dz.U. z 1999 r., Nr 43, poz. 430 ze zm.

skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej nr 813 i drogi powiatowej nr 2003 w m. Witanów. Wnioski powyższe zostały zrealizowane.

(dowód: akta kontroli, str. 18, 165, 175-182, 244-246)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Starosta nie opiniował geometrii dróg zawartej w projektach budowlanych składanych w Starostwie z wnioskami o pozwolenie na budowę lub dołączanych do zgłoszenia robót drogowych, co naruszało postanowienia § 3 ust. 1, pkt 6) rozporządzenia MI.

(dowód: akta kontroli, str. 107-109, 268-269)

Ocena
częstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonej nieprawidłowości działalność skontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

5. Nadzór i kontrola wdrażania oraz zgodności istniejącej organizacji ruchu z zatwierdzoną

1. W okresie objętym kontrolą dla dróg powiatu łęczyńskiego zatwierdzono ogółem 72 projekty stałej organizacji ruchu (2008 r. - 13; 2009 r. - 17; 2010 r. - 14; 2011 r. - 10; 2012 r. 18), a w latach 2011-2012 ogółem 137 czasowych organizacji ruchu (w roku 2011- 62 i w 2012 – 75).

(dowód: akta kontroli, str. 6, 25-104)

Opis stanu
faktycznego

Jednostki wprowadzające stałą organizację ruchu przekazały Staroście 30 zawiadomień o terminie jej wprowadzenia (stosownie do § 12 ust. 1 rozporządzenia MI), co najmniej na 7 dni przed dniem wprowadzenia organizacji ruchu (w 2008 r. - 3, w 2009 r. - 7, w 2010 r. - 8 krotnie, 2011 r. 5 krotnie, 2012 r. 7 krotnie).

(dowód: akta kontroli, str. 140, 230, 249-250)

2. Organ zarządzający ruchem, w terminie do 14 dni od dnia wprowadzenia stałej organizacji ruchu, stosownie do § 12 ust. 3 rozporządzenia MI posiadał dokumenty potwierdzające przeprowadzenie 29 kontroli wykonania zadań technicznych wynikających z realizacji projektu (w 2008 r. - 2, 2009 - 7, 2010 - 8, 2011 - 5 i w 2012 r. - 7), po uprzednim zawiadomieniu przez jednostkę wprowadzającą organizację ruchu. Przeprowadzenie tych czynności dokumentowano w formie protokolarnej. W trakcie tych kontroli nie ujawniono nieprawidłowości

(dowód: akta kontroli, str. 139-140, 230, 249-250)

W sprawie nr ZDP-5446/11/08 z 2008 r. pomimo zawiadomienia Starosty o terminie wprowadzenia stałej organizacji ruchu (18-11-2008 r.) brakowało dokumentów potwierdzających przeprowadzenie kontroli wykonania zadań technicznych wynikających z realizacji tego projektu. W tej sprawie Starosta wyjaśnił, że protokół z przeprowadzonej kontroli wprowadzenia stałej organizacji ruchu nr ZDP-5446/11/2008 - został przełożony (zagubiony) w wyniku wcześniejszych kontroli Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego.

(dowód: akta kontroli, str. 155, 212, 251)

W latach 2008-2012 jednostki wprowadzające zatwierdzone organizacje ruchu na drogach gminnych w 27 przypadkach (w: 2008 r. 11-krotnie, 2009 r. 7-krotnie, 2010 r. 6-krotnie, 2011 r. 1-krotnie, 2012 r.-2 krotnie) nie informowały Starosty o terminie

ich wprowadzenia, co najmniej na 7 dni przed tą czynnością. Równocześnie upłynęły już ustalone przez Starostę terminy w których powinny zostać te organizacje wprowadzone. Pomimo upływu tych terminów Starosta, nie dopełnił obowiązku wynikającego z § 12 ust. 4 rozporządzenia MI, ponieważ nie informował zarządów dróg gminnych o utracie ważności zatwierdzonych stałych organizacji ruchu.

W tej sprawie Starosta wyjaśnił, że organ zarządzający ruchem nie informował zarządców dróg gminnych o utracie terminu ważności zatwierdzonej organizacji ruchu, gdyż podany był wyraźny termin ich ważności. Zarządzający ruchem występował do gmin w celu przypomnienia o obowiązku złożenia projektów organizacji ruchu na drogach gminnych.

W przypadku dróg powiatowych we wniosku o decyzję na zajęcie pasa drogowego, zgodnie z §1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 czerwca 2004 r. w sprawie określenia warunków udzielania zezwoleń na zajęcie pasa drogowego⁵, wnioskodawca określa konkretny termin robót w pasie drogowym oraz musi załączyć ważny projekt tymczasowej organizacji ruchu na czas prowadzenia robót. Termin o wprowadzeniu tymczasowej organizacji ruchu określony we wniosku, a następnie potwierdzony w decyzji jest dłuższy niż siedmiodniowy wynikający z § 1 ust. 1 rozporządzenia MI. W warunkach decyzji do zajęcia pasa drogowego określone są konkretne dni (wnioskowane) zajęcia pasa drogowego, a tym samym termin wprowadzenia i usunięcia tymczasowej organizacji ruchu, co ma być potwierdzone w protokołach przekazania i odbioru.

(dowód: akta kontroli, str. 212, 230, 240-243, 251, 282-284, 286-296, 377-380)

3. Na koniec 2012 r. Starosta zarządzał 44 odcinkami dróg powiatowych o łącznej długości 264,331 km. Organizacje ruchu posiadały 43 odcinki dróg powiatowych o nawierzchni twardej o łącznej długości 227,540 km.

(dowód: akta kontroli, str. 105-106, 165)

Z informacji pozyskanych w marcu 2013 r. od wójtów i burmistrza z terenu powiatu wynika, że zarządzają oni 225 odcinkami dróg gminnych o łącznej długości 314,297 km (bez gmin: Milejów i Ludwin, których przedstawiciele podali, że nie posiadają stałych organizacji ruchu). Organizację ruchu posiadały 143 odcinki gminnych o łącznej długości 148,112 km, czterech gmin z terenu powiatu.

(dowód: akta kontroli, str. 166-173)

4. W latach 2008-2010 Starosta przeprowadzał co sześć miesięcy kontrole prawidłowości zastosowania, wykonania, funkcjonowania i utrzymania wszystkich znaków drogowych, urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego na drogach powiatowych, zgodnie z § 12 ust. 5 rozporządzenia MI. Na drogach gminnych kontroli tych nie prowadzono.

Na pytanie kontrolera NIK o przyczyny nieprowadzenia kontroli na drogach gminnych Starosta wyjaśnił, że: *na ponad 50% dróg gminnych nie złożono projektów organizacji ruchu, a kontroli tych nie realizowano także z powodu braku środków i kadr.*

(dowód: akta kontroli, str. 110-120, 212, 251, 377-379)

5. Z kontroli prowadzonych co sześć miesięcy na drogach powiatowych sporządzano protokoły, w których przedstawiano stwierdzone nieprawidłowości. Z realizacji zaleceń dotyczących ich usunięcia przedstawiano każdorazowo

⁵ Dz.U. z 2004 r., Nr 140, poz. 1481

informację. W kontroli brał udział przedstawiciel Starostwa, pracownicy sekcji utrzymania ZDP w Łęcznej i kierownik obwodu drogowego, który realizował wnioski wynikające z kontroli.

(dowód: akta kontroli, str. 5, 110-120, 251-252.)

W trakcie oględzin przeprowadzonych przez NIK sprawdzono funkcjonowanie pięciu organizacji ruchu urządzonych na podstawie zatwierdzonych projektów organizacji ruchu nr ZDP.7121.3s.2011, ZDP-5446/74s/10, ZDP-5446/29/10, ZDP-5446/5s/09, ZDP-5446/7s/09. Ustalono, że funkcjonujące organizacje zgodne były z projektami organizacji ruchu. Podczas oględzin stwierdzono również, że na drodze gminnej nr 105286 L stwierdzono i utrwalono w formie fotograficznej miejsce gdzie funkcjonuje uszkodzony znak A7 - ustęp pierwszeństwa, znak E17 miejscowość - do wymiany Ponadto znak D1 Droga z pierwszeństwem był w miejscu jego usytuowania zbędny i nieczytelny.

(dowód: akta kontroli, str. 297-367)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Pomimo regulacji § 12 ust. 4 rozporządzenia MI, organ zarządzający ruchem nie informował zarządców dróg gminnych o utracie ważności zatwierdzonej stałej (zmian stałej) organizacji ruchu, w sytuacji braku dopełnienia obowiązku wynikającego z § 12 ust. 1 ww. Rozporządzenia, odpowiednio w: 2008 r. 11-krotnie, 2009 r. 7-krotnie, 2010 r. 6-krotnie, 2011 r.-1 krotnie, 2012 r. 2-krotnie.

(dowód: akta kontroli, str. 212, 230, 251, 377-379)

2. W okresie objętym kontrolą na drogach gminnych, podległych Staroście Łęczyńskiemu jako organowi zarządzającemu ruchem, nie przeprowadzono półrocznych kontroli prawidłowości zastosowania, wykonania, funkcjonowania i utrzymania wszystkich znaków drogowych, urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego. Obowiązek ich przeprowadzania wynika z § 12 ust. 5 rozporządzenia MI.

(dowód: akta kontroli, str. 110-120, 212, 251, 377-379)

Uwagi dotyczące
badanej
działalności

Starosta powinien poinformować wójta gminy o nieprawidłowościach w zakresie oznakowania pionowego drogi gminnej nr 105286 L w miejscowości Ciechanki.

(dowód: akta kontroli, str. 297-367)

**Ocena
częstkowa**

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność skontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁶, wnosi o:

⁶ Dz.U. z 2012 r., poz.82

1. Wykonywanie analiz istniejących organizacji ruchu na drogach gminnych w zakresie bezpieczeństwa ruchu i jego efektywności.
2. Opiniowanie geometrii drogi w projektach budowlanych.
3. Zatwierdzanie kompletnych projektów organizacji ruchu,
4. Informowanie właściwego zarządu drogi o utracie ważności zatwierdzonej organizacji ruchu w przypadku upływu terminu wprowadzenia organizacji i braku zawiadomienia o jej wprowadzeniu.
5. Prowadzenie kontroli prawidłowości zastosowania, wykonania, funkcjonowania i utrzymania organizacji ruchu na wszystkich drogach gminnych powiatu łączyńskiego.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania
uwag i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, dnia maja 2013 r.

Kontroler
Piotr Kwaśniak
specjalista k.p.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Lublinie

Dyrektor
Adam Pęziół

.....
Podpis

.....
Podpis